

Tid Torsdagen den 24 april 2025, kl.16:00-16:26
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Onsdagen den 7 maj 2025 §§ 1-6, 17-26, 28-50
Anslaget Torsdagen den 8 maj 2025 §§ 1-6, 17-26, 28-50

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat Torsdagen den 24 april 2025 §§ 7-16, 27
Anslaget Måndagen den 28 april 2025 §§ 7-16, 27

Jan Valeskog

Jonas Naddebo §§ 1-15, 17-50

Mikael Blomstrand § 16

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Jan Valeskog (S), ordföranden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden
§§ 1-15, 17-50
Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)
Maria-Elsa Salvo (S) §§ 1-18, 20-50
Maria Mustonen (V)
Aidin Zandian (V)
Cecilia Obermüller (MP)
Johan Nilsson (M)
Kristina Lutz (M)
Annika Elmlund (M)
Mats Johnsson (SD)
Björn Ljung (L) §§ 1-18, 20-50

Tjänstgörande ersättare:

Emilia Wikström Melin (S)	För Per Strängberg (S)
David Persson (S) § 19	För Maria-Elsa Salvo (S)
Mikael Blomstrand (C) § 16	För Jonas Naddebo (C)
Marie Della Morte Pålstam (L) § 19	För Björn Ljung (L)

Ersättare:

David Persson (S) §§ 1-18, 20-50
Jonas Darai (V)
Oscar Gullberg (MP)
Karin Blomstrand (M)
Christer H Sjöblom (M)
Julian Kroon (SD)
Marie Della Morte Pålstam (L) §§ 1-18, 20-50
Mikael Blomstrand (C) §§ 1-15, 17-50
Mikael Valier Furtenbach (KD)

Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Julia Björklund, Fredrik Casparsson, Torleif Falk, Louise Heimler, Torkel Kjellman, Martin Schröder, nämndsekreterare Sara Högne, Fabian Lind och Ebba Lundström, borgarrådssekreterarna Hanna Amin, Adam Karim Löfgren och Helena Andersson samt personalrepresentant Luis Lopez §§ 1-14

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

§ 22**Västberga 1:1 m.fl. Centrala Telefonplan,
Midsommarkransen och Västberga, Dnr 2013-05016-54****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att delar av planen som omfattar komplettering av Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur detaljplan och ställs ut för granskning som separata detaljplaner.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 redovisas för stadsbyggnadsnämnden innan granskning.
- 4 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Utvecklingen av centrala Telefonplan är ett omfattande projekt med stora möjligheter att tillskapa nya stadskvaliteter i ett kollektivtrafikhärläge. Utvecklingen av området innebär en sammanlänkning av stadsdelar i enlighet med översiktsplanen och att tunnelbanespårens barriäreffekt kan överbryggas.

Projektets omfattning innebär också flera utmaningar och innebär omfattande investeringar. Med de utmanande tider som varit inom byggbranschen med snabbt ökande kostnader och en minskad möjlighet att efterfråga bostäder blir konsekvensen för projektet att de centrala delarna av planen behöver pausas. Inför en uppstart av projektet i framtiden delar vi de slutsatser om ytterligare studier och bearbetning som stadsbyggnadskontoret konstaterar behöver ske gällande bland annat påverkan på riksintresset för kulturmiljövärd; LM-staden, dagvatten och skyfallshantering, markföroreningar, buller, skuggning, överdäckning och busstrafik.

Det är positivt att delar av planen kan brytas ut och gå vidare. För dessa delar önskar stadsbyggnadsnämnden att få granskningsförslaget presenterat för nämnden innan granskningen inleds.

Som en del av den stora utvecklingen av Telefonplan är det viktigt att det arkitektoniska uttrycket för platsen hänger samman och sker med hög kvalitet för helheten. Det bör därför övervägas om ett gestaltungsprogram ska tas fram nu för att säkerställa ett enlighet uttryck i den tillkommande bebyggelsen.

Det är viktigt att byggnaderna i kvarter 6 och 7 möter den småskaligare bebyggelsen väster om planområdet på ett genomtänkt sätt. Detta gäller även för den nya bebyggelsen i kvarter 5 och dess möte med LM-staden med höga kulturhistoriska värden.

Området har idag relativt lite grönska. Därför behöver grönytorna värnas och nya utvecklas som en del av planarbetet.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om bordläggning och sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2025.
Bilaga § 22

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Centrala Telefonplan, Västberga 1:1 m.fl. i stadsdelarna Midsommarkransen och Västberga. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att godkänna redovisningen av plansamrådet.
- 2 Att de delar av planen som omfattar komplettering av Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur denna detaljplan och ställs ut för granskning som separata detaljplaner.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
1. Att godkänna redovisningen av plansamrådet.
 2. Att de delar av planen som omfattar komplettering av Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur denna detaljplan och ställs ut för granskning.
 3. Att de centrala delarna av detaljplanen revideras i enlighet med vad som anförs nedan och redovisas för nämnden innan granskning:

Det är angeläget att den planerade stadsutvecklingen av Telefonplan kan genomföras, med nya bostäder, offentliga rum, service, parker och en överdäckning av tunnelbanan som binder samman stadsrummet.

Stadsbyggnadskontorets slutsats att de centrala delarna av detaljplanen i dagsläget saknar ekonomiska förutsättningar att genomföras är dessvärre inte oväntad. Det är en direkt följd av att planförslaget under processens gång förändrats i grunden. Den omfattande neddragningen av bygghöjder har inneburit ett bortfall på över 600 bostäder vilket resulterat i att projektets ekonomi inte längre går ihop.

Centerpartiet yrkade 2020 på att de två höga husen "Tellus Towers" fortsatt skulle ingå planförslaget. På en förhållandevis liten yta skulle man fått ett stort tillskott av lägenheter, arbetsplatser, restauranger och service, vilket hade skapat en ekonomisk bärkraft i projektet. Att bygga högt där så är lämpligt är även ett effektivt sätt möjliggöra stadsutveckling utan att göra onödiga intrång i grönområden och parker. Tellus Towers hade tillfört området urbana kvaliteter och ett identitetsskapande landmärke.

Kontorets bedömning var att riksintressen för kulturmiljö och flygtrafik satte hinder i vägen. När det gäller in- och utflygningssvägar till Bromma flygplats har förutsättningarna nu förändrats vilket ger anledning att omvärdera tidigare ställningstaganden. Centerpartiet anser att en prövning av riksintresset i högre instans skulle vara principiellt viktig, då det i sin nuvarande tillämpning kraftigt begränsar Stockholms utvecklingsmöjligheter.

Överdäckningen av tunnelbanan är avgörande för att kunna skapa de stadsqualiteter som planen eftersträvar. Det är viktigt att arbetet med de centrala delarna av planen inte stannar av, utan fortsätter med sikte på att uppnå syftet att stärka Telefonplan som nod och stadskärna.

- 3) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att i första hand bordlägga ärendet med hänvisning till nedan.
2. Att i andra hand delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi anser att kvarter 6 och 7 ska utgå och inte fortsätta att utredas för exploatering då intrånget såväl i Västbergaskogen som påverkan på spridningssambandet blir oacceptabelt stort. Detta måste utredas ytterligare liksom påverkan på befintlig småhusbebyggelse. Vi anser även att exploateringsgraden i föreliggande förslag är för hög, framförallt genom att det är för höga byggnader projekterade på platsen. Området måste utvecklas i harmoni både med småhusområdena i Hökmossen liksom låghusbebyggelsen kring Telefonplan och Midsommarkransen.

Det faktum att det råder osäkerhet kring projektets tekniska och ekonomiska genomförbarhet föranleder vidare analyser vilka områden som eventuellt bör utgå eller omarbetas. Med anledning av detta, och det faktum att ärendet är omfattande och ytterst komplext, så yrkade vi i första hand på en bordläggning för att ges fullgod möjlighet att läsa in oss på det innan beslut.

- 4) Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång i delen om bordläggning

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att bordlägga ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Mats Johnsson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Detta projekt att utveckla området runt T-banestationen har mött mycket motstånd bland de boende runt Telefonplan. Det är inte att undra över med förslag om en klunga av höghus som kommer att skugga grannarna och ge ett ofördelaktigt

mikroklimat inom höghusdelen där byggnadernas placering i relation till varandra kan ge upphov till vindar som även kommer att ha påverkan på omgivande bebyggelse. Denna del behöver bearbetas ytterligare där de höga husen tas bort. Kvartersbebyggelse vid överdäckningen av T-banans stråk kan däremot i en sådan byggnation, om den görs rätt, bidra till en god boendemiljö och bidra till en bättre sammankoppling av bebyggelsen på de två sidorna av spårområdet. Denna del behöver alltså bearbetas ytterligare, vilket även kontoret säger i det nu föreliggande beslutsunderlaget. Vi instämmer med det nuvarande förslaget att kvarteren 5, 6 och 7 bryts ut som separata detaljplaner. Vår inställning till eventuell byggnation på kvarteren 6 och 7 återkommer vi till efter granskning. Det finns ett lokalt motstånd även mot byggnation på dessa områden. Ett förslag om möjlig byggnation i dessa kvarter måste utformas med stor lyhördhet för hur de boende önskar ha den. Den höga exploateringsgraden vid överdäckningen av T-banestationen och spåren tillsammans med den utbyggnad som redan skett gör att ytterligare bebyggelse runt Telefonplan bör undvikas. Detta gäller även kvarter 6 och 7.